

Rakvere muinsuskaitseala hoonete inventeerimisaruanne

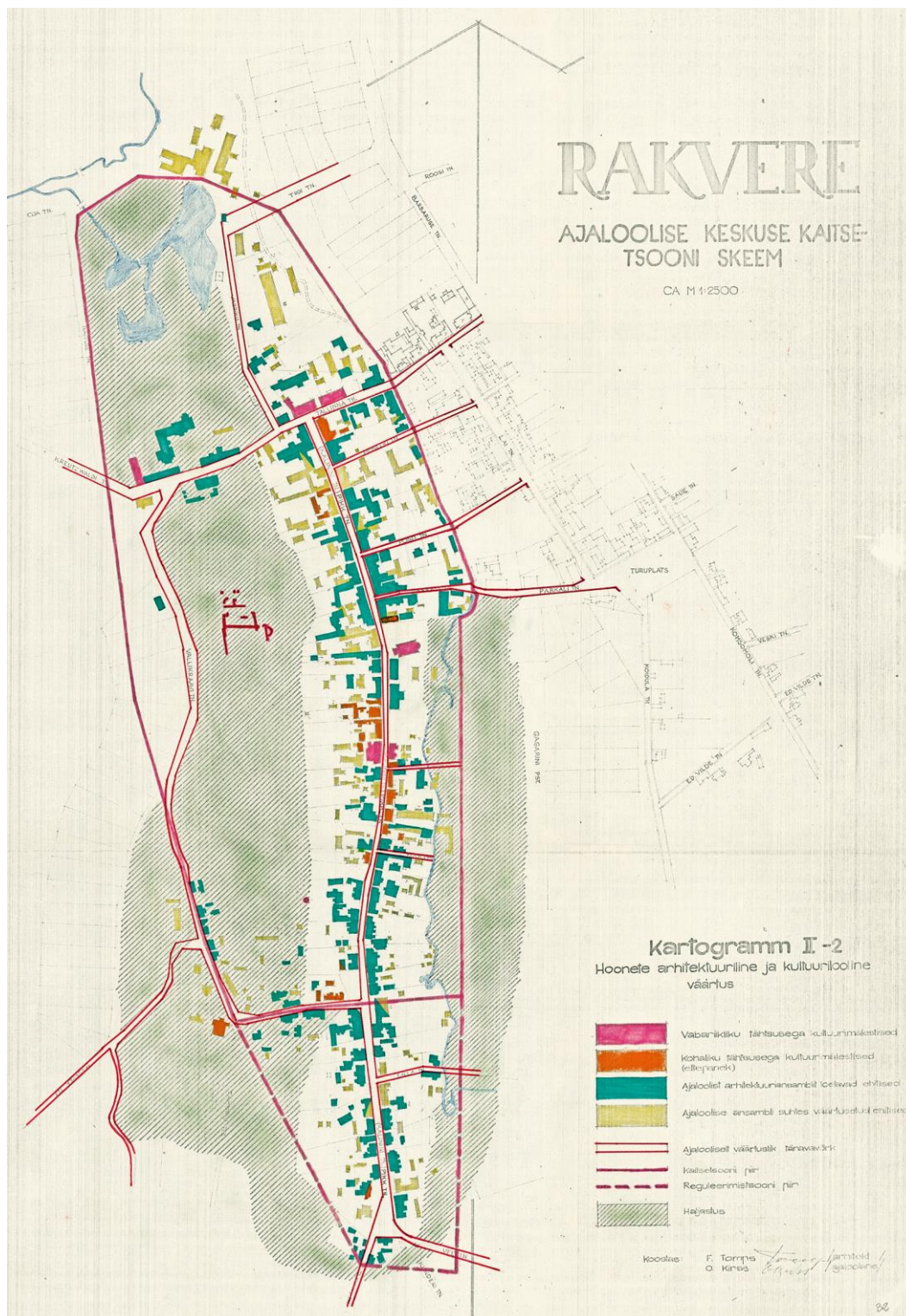

Foto: Rakvere vanalinna kaitsetsooni detailplaneerimise eeltööd 1990. MKA arhiiv, ERA.T-76.1.9368

Koostanud: Mirjam Abel

Muinsuskaitseamet 2023

Sissejuhatus

Rakvere muinsuskaitseala kaitsekorra koostamise üks eesmärkidest oli muinsuskaitsealal paiknevate hoonete jaotamine kaitsekategooriatesse vastavalt Kultuuriministri määrusele nr 23 „Mälestise liikide ja muinsuskaitseala riikliku kaitse üldised kriteeriumid ning muinsuskaitsealal asuvate ehitiste väärtusklassid.“ Käesolev aruanne on aluseks Rakvere muinsuskaitseala kaitsekorra koostamisel ja kirjeldab kaitsekategooriate määramise protsessi ning kasutatud alusandmestikku.

Rakvere muinsuskaitseala hoonestust on varasemalt käsitletud Kristo Kooskora poolt 2012–2013. aastal koostatud Rakvere vanalinna muinsuskaitseala hoonete inventeerimise aruandes¹. Samuti toimus 13.–17.06.2022 Eesti Kunstiakadeemia muinsuskaitse ja restaureerimise osakonna vaatluspraktika, mille käigus üliõpilased inventeerisid Rakvere vanalinna muinsuskaitseala.

Alusuuringute andmed koondati tabelisse, kus on kaitsekategooriate ettepanekud ja põhjendused ning hoonete lühikirjeldused ja ülevaade ajaloost. Koondtabeli väljavõte on käesoleva aruande Lisa 1. Kaitsekategooriaid puudutav info on kättesaadav Muinsuskaitseameti kodulehel Rakvere veebikaardil, kus kuvatakse iga hoone kaitsekategooria ja põhjendus. Hoonete lühikirjeldused ja ajalooline ülevaade koos fotodega sisestatakse ka Kultuurimälestiste riiklikkusse registrisse.

Alusuuringute, 2022. aasta inventeerimistulemuste ning ameti töö käigus kogunenud andmete (inspekteerimised ja paikvaatlused) põhjal koostasid EKA üliõpilased, Kadri Lepik ja Mirjam Abel esialgsed kaitsekategooriate ettepanekud. Kaitsekategooriate ettepanekud vaadati üle Rakvere muinsuskaitseala kaitsekorra koostamise töörühmas, kuhu kuulusid Kadri Lepik (Muinsuskaitseamet, Lääne-Virumaa nõunik), Angeelika Pärna (Rakvere Linnavalitsus, linnaarhitekt), Kert Karus (Rakvere Linnavalitsus, abilinnapea), Oliver Alver (Varblane Pihus OÜ, arhitekt) ja Madis Tuuder (arhitektuuriajaloolane). Töörühma juhtis Mirjam Abel (Muinsuskaitseamet, Lääne-Virumaa nõunik).

Kaitsekategooriate määramise lähtekohad

Vastavalt Kultuuriministri määrusele nr 23 „Mälestise liikide ja muinsuskaitseala riikliku kaitse üldised kriteeriumid ning muinsuskaitsealal asuvate ehitiste väärtusklassid“ jagunevad muinsuskaitsealal asuvad ehitised kolme väärtusklassi:

- 1) A-kaitsekategooria;
- 2) B-kaitsekategooria;
- 3) C-kaitsekategooria.

A-kaitsekategooriasse kuuluv ehitis on vastavalt määrusele:

- 1) muinsuskaitseala või selle arengut iseloomustav ja/või selle ehitustraditsiooni kujundanud ja/või silmapaistva mõjuga väga väärtuslik ehitis. Kaitsekategooria määramisel võib arvestada arhitektuuriväärtust, linnaehituslikku mõju või kuulumist

---

¹ <https://register.muinas.ee/ftp/MKA%20inventeerimine/rakvere.pdf>

linnaehituslikku tervikusse, vanust, haruldust, tüüpilisust, autentsust ja sümboolset tähendust;

2) säilinud koos ehitusaegse ja põhimahus algupärase interjööri või hilisema arhitektuuriajalooliselt silmapaistva interjööri. Tööstushoone puhul on säilinud funktsioonile vastav algupärane sisseseade. Läbi uurimata, minimaalsete varasemate sekkumistega ning vähese olemasoleva teabega ajalooline ehitus, mille muude väärtuste kumulatiivsus võimaldab eeldada interjööri väärtuslikkust.

B-kaitsekategooriasse kuuluv ehitus on muinsuskaitseala iseloomustav ja/või selle ehitustraditsiooni kujundanud ja/või selle arengut mõjutanud ja/või silmapaistva mõjuga ehitus. Kaitsekategooria määramisel arvestatakse arhitektuuriväärtust, linnaehituslikku mõju, vanust, haruldust, tüüpilisust, autentsust ja sümboolset tähendust.

C-kaitsekategooriasse kuuluv ehitus on muinsuskaitsealal asuv ehitus, mis ei vasta käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 kirjeldatud kriteeriumidele.

Rakvere muinsuskaitseala hooneid kaitsekategooriatesse jagades peeti silmas, et A ja B kaitsekategooriates oleks hooned, mis hoiavad muinsuskaitseala omapära ja väärtust ning mille puhul on oluline nende säilitamine ja ajaloolist substantsi austav restaureerimine.

A-kaitsekategooria hooneid eristab B-kaitsekategooriast ainult see, et A puhul on säilinud väärtuslikud interjöörid või sisekonstruktsioonid ning muinsuskaitseameti loakohustus jääb kehtima ka siseruumides tööde tegemisel. B-kaitsekategooria hoonetel vabastatakse siseruumides ehitamine muinsuskaitseameti loakohustusest: st siseruumides konserveerimis-, restaureerimis- ja ehitustöödel jäävad kehtima vaid ehitusseadustiku nõuded.

C-kategooriasse määrati hooned, mis olulist muinsuskaitsealist väärtust ei oma ning mille autentsuse ja arhitektuurse ilme säilitamine muinsuskaitseala kontekstis ei ole tingimata vajalik, st neid saab lihtsamini ja üldjuhul suuremal määral ümber ehitada. C-kaitsekategooria hoonete puhul on plaanis uue kaitsekorruga loobuda muinsuskaitseameti tööde tegemise loa kohustusest ja muinsuskaitse eritingimuste andmisest, st hoone rekonstrueerimisel annab muinsuskaitseamet oma kooskõlastuse ainult linnavalitsuse ehitusloa või -teatise menetluses.

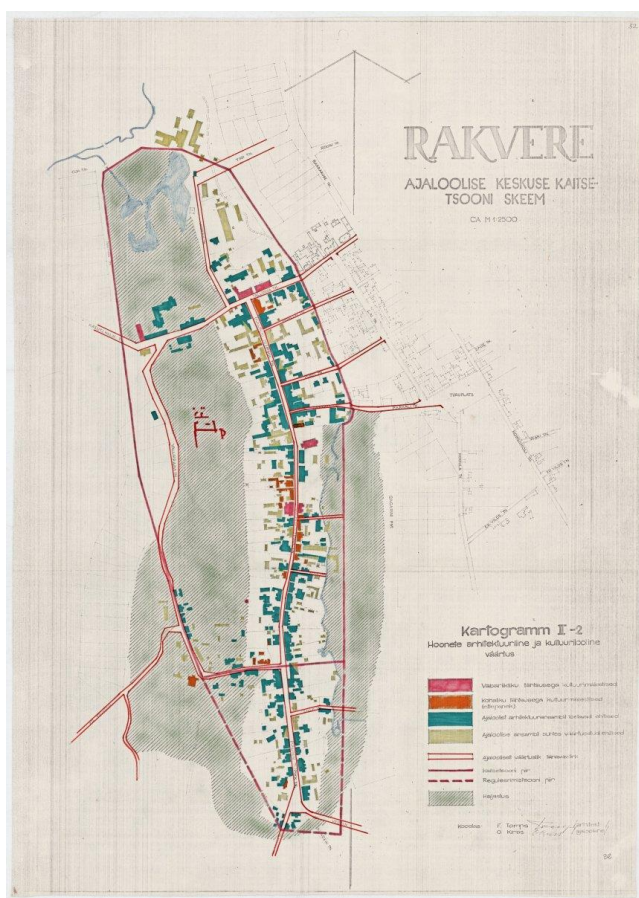
Inventeerimise läbiviimine

Rakvere muinsuskaitseala hoonete inventeerimine viidi läbi Eesti Kunstiakadeemia tudengite ja Muinsuskaitseameti Lääne-Virumaa nõunike poolt.

Töö esimeses etapis koostas Muinsuskaitseamet inventeerimise aluseks inventeerimistabeli, kuhu koondati andmed hoonete kohta Maa-ameti registrist ja Ehitisregistrist. 2022. aasta suvel viisid Eesti Kunstiakadeemia muinsuskaitse ja konserveerimise eriala üliõpilased läbi Rakvere muinsuskaitseala inventeerimise. Enne inventeerimist jagati Rakvere muinsuskaitseala elanikele flaiereid, millega teavitati inventeerimise toimumisest (joonis 1). Tudengid pildistasid suure osa muinsuskaitseala hooneid üles ning tegid nende kohta kanded inventeerimistabelisse. Hooned, mis jäid tudengite poolt inventeerimata, inventeerisid Muinsuskaitseameti Lääne-Virumaa nõunikud Kadri Lepik ja Mirjam Abel. Inventeerimise käigus oli tudengitel võimalus pääseda ka mitmetesse muinsuskaitsealal asuvasse hoonesse. Samuti käisid nõunikud mitmetes A-kaitsekategooria potentsiaaliga hoonetes tutvumas.

Kaitsekategooriate tabel vaadati läbi Rakvere muinsuskaitseala kaitsekorra töörühma koosolekul 28.10.2022 ja 17.03.2023. Koosolekute tulemusel otsustati määrata hoonete kaitsekategooriad valdavalt tehtud ettepanekutele. 24 hoone puhul tekkis muinsuskaitseameti esindajate ja töörühma liikmete vahel arutelu, mille lõpptulemuse osas jäädi ühtsetele seisukohtadele. Arutelud on fikseeritud töörühma 3. koosoleku memos 17.03.2023.² Esimesel koosolekul külastas töörühm kahte A-kategooria potentsiaaliga hoonet.

Käesolev uuringuaruanne kajastab hoonete kaitsekategooriate tabelit 2023. aasta juuni seisuga, st sellesse ei ole sisse viidud avaliku väljapaneku raames tehtud muudatusi. Inventeerimisaruande lisas antud kaitsekategooriad kehtestatakse koos Rakvere muinsuskaitseala kaitsekorraga.

Joonis 1 Rakvere muinsuskaitseala inventeerimisest teavitav flaier

Lisaks paikvaatluste ja inventeerimise andmetele tutvuti ka Muinsuskaitseameti arhiivis olevate muinsuskaitse eritingimuste ja projektidega ning ajalooliste kaartidega. Vajaduse korral (võimalike A-kategooria hoonete puhul) pildistati hooneid ka seestpoolt, ent selline mitte-sekkuv lähenemine ei pruugi anda kindlust ajalooliste interjöörielementide säilivuse kohta. Enamasti on ajaloolised viimistluskihistused uematega kaetud.

Inventeerimistulemused

- 1) A-kaitsekategooria hooneteks loeti üksikuid 18.–19. sajandil rajatud hooneid, millel on suures ulatuses säilinud ehitusaegne ruumiplaneering ja suurel hulgal kultuuriväärtuslikke

² https://www.muinsuskaitseamet.ee/sites/default/files/tooruhma_3_koosoleku_protokoll.pdf

RAKVERE MUINSUSKAITSEALA INVENTEERIMINE 13.–17.06.2022

2019. aastast kehtiva muinsuskaitsealaseaduse alusel on Muinsuskaitseamet koos kohaliku omavalitsuse, elanike ja erialaekspertidega alustanud vanalinnade muinsuskaitsealade uute kaitsekordade koostamist. Kaitsekorra eesmärk on sõnastada muinsuskaitseala väärtused ja eripära ning koostada juhised selle säilitamiseks. Suurem teadlikkus ajalooliselt väljakujunenud linnaehituslikust kooslusest ja arhitektuuritraditsioonidest võimaldab pändarit linna arengus paremini kasutada.

Seni kehtivast muinsuskaitseala põhimäärusest erineb kaitsekord suurema täpsuse ja paindlikkuse poolest. Kaitsekorraga jagatakse muinsuskaitsealal asuvad hooned kaitsekategooriatesse, millele kehtivad ehitustööde tegemisel erinevad nõuded. Kaitsekategooriatesse jaotamise aluseks on muinsuskaitsealal asuvate hoonete inventeerimine.

Rakvere muinsuskaitseala kaitsekorra koostamise eeltööna aitavad 13.–17. juunil 2022 Rakvere muinsuskaitseala hooneid inventeerida Eesti Kunstiakadeemia tudengid. Inventeerijate töömeetodiks on põhiliselt hoonete paikvaatlus ja pildistamine. Inventeerimistulemuste täpsuse huvides julgustame majaomanikke olema inventeerijatega avatud, tutvustama maju, nendega seotud lugusid ja siseruumi.

Inventeerimistulemustega saab tutvuda Muinsuskaitseameti kodulehel www.muinsuskaitseamet.ee.

Muinsuskaitseameti kodulehelt leiab rohkem infot ka Rakvere muinsuskaitseala kaitsekorra koostamise protsessi kohta, mis eeldatavalt algab 2023. aasta alguses.

Lisainfo:

Kadri Lepik, Lääne-Virumaa nõunik, kadri.lepik@muinsuskaitseamet.ee, tel 53836295
Mirjam Abel, Lääne-Virumaa nõunik, mirjam.abel@muinsuskaitseamet.ee, tel 53041927
Maria Silla, Eesti Kunstiakadeemia tudengite juhendaja, maria.silla@artun.ee

MUINSUSKAITSEAMET

ehitusdetalle või tarindeid siseruumides. A-kaitsekategooria hoonete puhul on teada, et säilinud on väärtuslikud sisekonstruktsioonid ja -detailid: ahjud, trepid, puitdekoor või -viimistlus, laudpõrandad või -laed jms.

Töörühm tegi ettepaneku määrata Rakvere muinsuskaitsealal A-kaitsekategooriasse 9 hoonet.

2) B-kaitsekategooriasse tehti ettepanek määrata enamuse 19. sajandi – 20. sajandi alguse väärtuslikke ajalooliseid hooned, sh enamik muinsuskaitseala elamutest ning ajaloolistest abihoonetest. B-kaitsekategooria hoone on pigem miljööd loov väärtuslik ehitus, linnaruumis oluline oma mahu ja ajaloolise välisilmega. B-kaitsekategooria ettepanek tehti ka mõnede uuematele, II maailmasõja-järgsetele hoonetele, millel on roll arhitektuurse terviku osana ja mis sobituvad hästi ajaloolisesse linnaruumi.

Töörühm tegi ettepaneku määrata Rakvere muinsuskaitsealal B-kaitsekategooriasse 141 hoonet.

3) C-kaitsekategooriasse tehti ettepanek määrata enamuse peale II maailmasõda ehitatud hooned. Sellesse kategooriasse kuuluvad vähemväärtuslikud abihooned ning mõned tundmatuseni ümber ehitatud või vähese taastamispotentsiaaliga vanemad hooned. Hinnang „C“ ei ole suunis lammutamiseks, kuid need hooned ei ole kihistus, mille kaitseks muinsuskaitseala on moodustatud. Muinsuskaitse seisukohast ei ole nende võimalikult autentsel kujul säilitamine eesmärgiks, küll aga tuleb ümberehitamisel järgida sobivust ajaloolisesse keskkonda.

Töörühm tegi ettepaneku määrata Rakvere muinsuskaitsealal C-kaitsekategooriasse 128 hoonet.

Valdav osa C-kaitsekategooriasse määratud 128. hoonest on mitmesugused väikesed abihooned (kuurid, garaažid jms) – st hoonete arv on küll ligi pool kogu hoonestusest, kuid nende mõju linnapildis on pigem väike.

Senise põhimääruse järgi olid kõik muinsuskaitsealal olevad hooned käsitletavad A-kaitsekategooria hoonena, st Muinsuskaitseameti luba oli tarvis töödeks nii eksterjööris kui interjööris. Võrreldes seni kehtinud regulatsiooniga leevendatakse piiranguid kõikide vanalinna ala hoonete puhul, välja arvatud 9 A-kategooria hoone puhul.

Inventeerimise käigus selgus, et muinsuskaitsealalt on lammutatud 13 ETAK-koodiga hoonet, mis olid suure osas hilisemad kuurid või abihooned. Samuti selgus, et ETAK-koodi on saanud ka mitmed elektrirajatised (elektrikapp, alajaam), ordulinnuse teenindamiseks mõeldud ajutised puitehitised ning Silla tänava haljasalal asuvad tuletõrje harjutustornid.

Inventeerimistulemustest lähtuvalt ning töörühma aruteludel jõuti ettepanekuni arvata muinsuskaitsealalt välja Tammetõru tn 3, Tammetõru 7, Tammiku tn 5, Silla tn 3a, Silla tn 3b, Spordi tn 28 ja Spordi tn 26, Spordi tn 20, Kooli tn 1/Spordi tn 16, Sauna tn 3 ning kehtestada nendel aladel muinsuskaitseala kaitsevöönd. Kaitsekategooriaid ei ole määratud hoonetele, mis asuvad aladel, mille osas otsustati muinsuskaitseala vähendada ning asendada see kaitsevööndiga.

Kaitsekorra protsessis ja pärast avalikku väljapanekut tehtud kaitsekorra muudatused

Kogu kaitsekorra koostamise protsessi ja kaitsekorra eelnõu avaliku väljapaneku vältel saavad kõik kodanikud teha ettepanekuid kaitsekategooriate muutmise ja muude kaitsekorda puudutavate asjaolude kohta. Ettepanekud kaalutakse läbi kaitsekorda koostava töörühma koosolekul ning hoonete kategooriate muutumise korral kajastatakse tulemus ka käesolevas aruandes

LISA 1. Kaitsekategooriate ettepanekute tabel

ETAK-kood	Address	Kaitsekategooria ettepanek	Põhjendus
279340	C. R. Jakobsoni tn 7	C	
281436	C. R. Jakobsoni tn 7	C	
276046	C. R. Jakobsoni tn 7	C	
276063	C. R. Jakobsoni tn 11	C	
4304290	C. R. Jakobsoni tn 11a	C	
273619	C. R. Jakobsoni tn 23	C	
278633	C. R. Jakobsoni tn 23	C	
276730	C. R. Jakobsoni tn 23	C	
284722	C. R. Jakobsoni tn 23	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle 20. saj algupoole ehitustraditsioone järgiv puithoone. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja fassaadide välisilme koos dekoorielementidega.
276236	F. R. Kreutzwaldi tn 1	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ja 20. saj alguse ehitustraditsioone järgiv endine Rakvere mõisa valitsejamaja. Säilinud algne paekivist maht eristub teise korruse puidust juurdeehitusest. Säilinud on algsete fassaadielementidega välisilme.
6130518	F. R. Kreutzwaldi tn 2	M	15722
286584	F. R. Kreutzwaldi tn 2a	M	15722
279493	F. R. Kreutzwaldi tn 2a/1	M	15726
276260	F. R. Kreutzwaldi tn 2a/2	M	15724, 15725
7314504	F. R. Kreutzwaldi tn 2b	B	Kaasaegse arhitektuuriga Rakvere mõisakompleksi sobituv ning muinsuskaitseala rikastav uushoone.
7314502	F. R. Kreutzwaldi tn 2b	B	Kaasaegse arhitektuuriga Rakvere mõisakompleksi sobituv ning muinsuskaitseala rikastav uushoone.

285969	J. Kunderi tn 1	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav kultuuriloolise tähtsusega ajalooline hoone (algselt kunstnik Arnold Vihvelin kodu). 19. sajandisse ulatuva ehitusajalooga hoonet on korduvalt ümber ehitatud.
286127	J. Kunderi tn 2	C	
277773	J. Kunderi tn 2	B	Muinsuskaitseala, selle struktuuri ja arengut iseloomustav ning 19. sajandi ehitustraditsioone järgiv puidust korterelamu. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid, välisilme ja fassaadidekoor
6638437	J. Kunderi tn 2	C	
286668	J. Kunderi tn 2a	C	
7474222	J. Kunderi tn 3	C	
277074	J. Kunderi tn 3	C	
276661	J. Kunderi tn 3	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik ja tüüpiline 19. ja 20. sajandi vahetuse ehitustraditsioone järgiv puidust korterelamu.
4301950	J. Kunderi tn 3	C	
279500	J. Kunderi tn 4	B	Muinsuskaitseala struktuuri ja arengut iseloomustav ning 19. saj II poole ehitustraditsioone järgiv puidust korterelamu. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme ning osa fassaadidekoori.
282952	J. Kunderi tn 4	C	
281795	Kooli tn 1		
435356	Näituse tn 2a	C	
543221	Näituse tn 2b	C	
4301172	Näituse tn 2b	C	
285060	Pargi tn 4	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik ajalooline paekivist abihoone. Mahu ja detailidega hästi ümbritsevasse keskkonda sobituv paekivihoone.
278593	Pargi tn 4	C	
4305762	Pargi tn 4	C	

6622142	Parkali tn 1	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav silmapaistva mõjuga uusehitis. Aqva Spa juurdeehitus.
285996	Parkali tn 3	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik, autentse välisilme ja algsete eksterjööridetallidega puidust korterelamu 1940. aastatest. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja hooviansambel.
6468466	Parkali tn 3	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik hooviansambliisse kuuluv ajalooline kivist abihoone.
6124624	Parkali tn 4	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav silmapaistva mõjuga kaasaegne ehitis.
6130511	Pikk tn 1	B	Esimese korruse ulatuses algupärasena säilinud Rakvere vanimasse ehituskihistusse kuuluv 18. sajandist pärinev hoone. Teise korruse hilisem juurdeehitus on selgelt eristuv. Hoone on osa muinsuskaitseala ehituslikust tervikust.
279251	Pikk tn 1/1	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav suure ruumimõjuga ehitis, kus on näha erinevaid ehitusetappe.
286585	Pikk tn 2	A	Rakvere linna arengut iseloomustav ja kohaidentiteeti kandev 17. sajandisse ulatuva ehituslooga paekivihoone. Hoone kehendis on jälgitavad erinevad ehitusjärgud ja -mahud, säilinud on põhikonstruktsioonid ja ajalooline välisilme (sh pangamaja nurgauks 1920ndatest, erikujulised aknaavad, nurgarustika). Interjööris on säilinud algsed paekivitrepid, põrandaplaadid, ajaloolised tapeedid, kahhelahjud, sambad, peegelõlvlaed.
278837	Pikk tn 4	B	Rakvere linnale omast kiviehitustraditsiooni esindav kõrvalhoonetüüp, muinsuskaitseala tervikut toetav autentsena säilinud välisilmega paekiviehitis.
6850463	Pikk tn 6	C	

285964	Pikk tn 3	B	Muinsuskaitsealale hästi sobituv ajaloolise mahu ja välisilmega koopiahoone. Näide miljööd säilitavast koopiaarhitektuurist.
6129964	Pikk tn 5	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik 19. sajandisse ulatava ehituslooga 1960. aastatel ümber ehitatud korterelamu-tüüpi puithoone.
278807	Pikk tn 5	C	
7834786	Pikk tn 5	C	
286221	Pikk tn 7/1	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav, kohadentiteeti kandev ning 19.-20. saj vahetuse ehitustraditsioone järgiv historitsistlik paekivihoone. Algupärasena on säilinud hoone põhikonstruktsioonid ja välisilme, sh kangialune ja hoovikülje fassaadi tellisetailid. Osaliselt on algupäraseid detaile säilinud ka trepikodades ja keldrikorrusel. Hoovimajadega stiililise terviku moodustav hästi restaureeritud hoone on üks silmapaistvamaid ehitisi muinsuskaitsealal.
6206682	Pikk tn 7/2	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ja 19.-20. sajandi vahetuse ehitustraditsioone järgiv arhitektuuriväärtuslik paekivihoone, mis kuulub Pikk tn 7/1 hoonega ühisesse arhitektuursesse ansamblisse.
6505219	Pikk tn 7/3	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ja 19.-20. sajandi vahetuse ehitustraditsioone järgiv arhitektuuriväärtuslik paekivihoone, mis kuulub Pikk tn 7/1 hoonega ühisesse arhitektuursesse ansamblisse.
6128043	Pikk tn 8	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav silmapaistva linnaehitusliku mõjuga 20. sajandil erinevate ehitusetappide käigus kujunenud postmodernistliku välisilmega hoone.
279276	Pikk tn 8a	C	
4305692	Pikk tn 9	C	

4298968	Pikk tn 11	C	
281904	Pikk tn 11	B	Kahest hoonemahust koosnev suure arhitektuuri- ja linnaehitusliku mõjuga Rakverele tüüpiline 19.-20. saj vahetuse ehitustraditsioone järgiv autentse välisilmega äri- ja eluhoone. Säilinud on ajaloolised mahud, konstruktsioonid ja eksterjööridetailid.
280852	Pikk tn 12	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja 19. sajandi ehitustraditsioone järgiv silmapaistva linnaehitusliku mõjuga puidust ärihoone. Uhkelt dekoreeritud fassaadi ja parapetiga algupärase välisilmega hoone paikneb erandlikult otsafassaadiga tänava ääres.
6130359	Pikk tn 13	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav 19. ja 20. saj vahetuse ehitustraditsioone järgiv F. Modi projekteeritud suuremahuline paekivihoone. Säilinud on algne hoonemaht ja välisilme, sh ajastuomased punastest tellistest avatäidete raamistused.
427098	Pikk tn 14	B	Muinsuskaitseala arengut ja ehitustraditsioone iseloomustav olulise tähtsusega kunagine apteegihoone. Ümberehituste käigus algse välisilme kaotanud hoonemaht markeerib tänavajoonel endiselt vanalinnale tüüpilist hoonestuslaadi. Põhimahuga on kokku ehitatud autentsena säilinud mahukas paekivist kuur.
4303522	Pikk tn 14a	C	
428988	Pikk tn 14a	A	Rakvere linna arengut ja ehitustraditsioone iseloomustav 1780. aastal ehitatud kivihoone, üks linna vanimaid paekivihooneid. Säilinud on hoone algne maht, konstruktsioonid ja välisilme ning mitmeid eksterjööri ja interjööridetaile, sh tahveluksed, piirdeliistudega siseuksed, võlvlaed.
6622156	Pikk tn 15	C	

281903	Pikk tn 15	A	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav, 20. sajandi alguse ehitustraditsioone järgiv ja kohaidentiteeti kandev suursugune paekivist endine ärihoone 1908. aastast. Säilinud hoone algupärane maht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Interjööris leidub hulgaliselt algupäraseid elemente, sh trafarett-maalingud, kivitrepikoda, radiaatorid.
285575	Pikk tn 16	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ja kohaidentiteeti kandev (esimene kino) 18. sajandisse ulatuva ajalooa kivihoone. Algupärasena on säilinud hoone põhimahd ja -konstruktsioonid ning klassitsistlik välisuks.
274382	Pikk tn 16a	C	
284896	Pikk tn 16a	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav 20. saj I poolest pärinev suuremahuline paekivist hoovimaja, mille idapoolne osa on säilitanud algupärase ilme, kuid vallimäele suunatud külg on hilisema ümberehitusega kujundatud modernseks üksikelamuks.
286649	Pikk tn 17	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ainus rikkaliku saelõikelise puitpitsiga šveitsi stiilis 19. saj lõpust pärinev puithoone. Säilinud on endise ärihoone maht, konstruktsioonid ja välisilme, sh suur osa algset laudist ja fassaadidekoori.
6505200	Pikk tn 17a/1	B	Muinsuskaitseala ja selle arengut iseloomustav 18. saj lõpu ehitustraditsioone järgiv endine kaupmeheelamu-ärihoone. Paekivihoonel on algne maht, põhikonstruktsioonid ja algupärase eeskujul taastatud arhitektuurne välisilme ning fassaadidekoor.
6124623	Pikk tn 17a/2	C	

276092	Pikk tn 18	A	Muinsuskaitsealale iseloomulik, 19. saj ehitustraditsioone järgiv vanabalti tüüpi puitelamu. Säilinud on hoone algne põhimaht ja -konstruktsioonid, osaliselt ka esifassaadi ajalooline välisilme, voodrilaudist ja avatäiteid. Interjööris on säilinud arvukalt detaile, sh kahhelahi, laudpõrandad, rosettidega laed ja osaliselt algne ruumijaotus.
276865	Pikk tn 19	M	15732
275872	Pikk tn 19/1	B	Muinsuskaitseala ehitustraditsioone järgiv 18. sajandi lõpu kiriku majandushoone. Säilinud on paekivihoone algne maht, konstruktsioonid ja arhitektuurne välisilme.
276665	Pikk tn 19/2	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav väga olulise arhitektuurilise ja linnaehitusliku mõjuga, 1902. aastal F. Modi projekti järgi valminud pastoraadihoone. Algsena on säilinud hoone maht, konstruktsioonid ja arhitektuurne välisilme.
280840	Pikk tn 20	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav 18. saj lõpust pärinev vanabalti tüüpi puitelamu koos erinevatest ajajärkudest pärinevate juurdeehitustega. Säilinud on ajaloolised mahud mitmest ehitusetapist ja põhikonstruktsioonid, interjööris tahveluksed.
275922	Pikk tn 20	C	
278799	Pikk tn 20/1	C	
279948	Pikk tn 20/2	B	Muinsuskaitsealale iseloomuliku mahuga hoovimaja on taastatud algupärase sarnase kujuga.
276868	Pikk tn 21	M	15733
6505205	Pikk tn 22	B	Muinsuskaitsealale iseloomuliku ja kohaidentiteeti kandva paekivist hoovihoonestuse konserveeritud varemed.

279667	Pikk tn 22	C	
276044	Pikk tn 23	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik 19. saj II poolest pärinev esindusliku tänavaäärse otsafassaadiga puitelamu. Algsena on säilinud hoone liigendatud maht, paekivisokkel ja välisilme.
287031	Pikk tn 24	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav 19. saj I poolest pärinev kahekorruseline puithoone, teadaolevalt Rakvere vanim võõrastemaja-trahter-kohvik. Säilinud algne maht, põhikonstruktsioonid ja välisilme, sh fassaadidekoor ning interjööris trepikoda.
4302722	Pikk tn 24	C	
6705386	Pikk tn 24	C	
427097	Pikk tn 24a	B	Väärtuslik linnasisese tööstusarhitektuuri näide (19. saj ainus õllevalmistamise töökoda Rakveres). Algse mahu ning välisilmega säilinud paekivist kunagine pruulikoda, õlleladu ja jääkelder.
430379	Pikk tn 24b	B	Väärtuslik linnasisese tööstusarhitektuuri näide (19. saj ainus õllevalmistamise töökoda Rakveres). Algse mahu ning välisilmega säilinud kunagise pruulikoja linnasekelder.
6121147	Pikk tn 25	C	
6570947	Pikk tn 26	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav, suure vanuseväärtusega ja kohaidentiteeti kandev Rakvere vanimasse ehituskihistusse kuuluv endine kõrtsihoone 17. sajandist. Algupärasena on säilinud esimese korruse paekivimüürid.
282280	Pikk tn 27	B	Muinsuskaitseala iseloomustav, kohaidentiteeti kandev ning 19. saj II poole ehitustraditsioone järgiv puitelamu. Säilinud on algupärane maht, põhikonstruktsioonid, korstnad, fassaadide dekoor, välisviimistlus ja enamik avatäiteid.

6584576	Pikk tn 27	C	
6621592	Pikk tn 28	C	Vundament
279342	Pikk tn 28	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav 19. sajandi algusesse ulatuva ajalooga erinevate ehitusetappidega puithoone. Algupärasena on säilinud tänavääärse vanabalti stiilis hooneosa maht, konstruktsioonid, fassaadi puitdekoor ja mantelkorsten.
6621591	Pikk tn 28	C	
281289	Pikk tn 28/1	B	1970. aastatel ajaloolise paekivist abihoone müüridele ehitatud muinsuskaitsealale iseloomuliku mahu ja materjalikäsitlusega hoovimaja.
6128146	Pikk tn 29	M	5776
287263	Pikk tn 30	C	
279525	Pikk tn 30	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ja kohaidentiteeti kandev (Kultase kohvik) F. Modi projekti järgi 1900.a valminud tellis-historistsitlik ärihoone. Säilinud on algne maht ja põhikonstruktsioonid ning esifassaadi arhitektuurne ilme koos dekoorielementidega.
6570989	Pikk tn 30	C	
4301766	Pikk tn 31	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ja kohaidentiteeti kandev olulise ruumilise mõjuga 20. sajandi alguse tööstushoone. Säilinud on osaliselt algsed paekivimüürid keraamilistest tellistest korstna ja aknaraamistusega.
7474135	Pikk tn 31	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ja kohaidentiteeti kandev olulise ruumilise mõjuga 20. sajandi alguses rajatud tööstushoone. Säilinud on algsed paekivimüürid ja keraamilistest tellistest aknaraamistused.

284683	Pikk tn 32	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik olulise ruumimõjuga esifassaadiga tänavajoonel paiknev 19. saj alguse puithoonest 1904. aastal ümberehitatud tellisvoodriga elamu. Säilinud on põhimäht ja -konstruktsioonid ning esikülje dekoratiivne tellisfassaad.
279331	Pikk tn 32a	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ja kohaidentiteeti kandev ajalooline kõrge maakivisokliga puithoone. Säilinud on algne mäht, põhikonstruktsioonid ja välisilme, sh telliskorstnad, osa avatäiteid ja fassaadide dekoorielemente ning sisetrepp.
6118888	Pikk tn 32a	C	
277031	Pikk tn 33	C	
276265	Pikk tn 33	B	Muinsuskaitseala iseloomustav 19. sajandi lõpul ehitatud silmapaistev historitsistlik tellishoone, mille põhikonstruktsioonid, tänava- ja otsafassaadide välisilme, avade asetus, esifassaadi dekoor ja peauks on säilinud algupärasena.
6944430	Pikk tn 33	C	
284096	Pikk tn 33/1	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ja kohaidentiteeti kandev 19. sajandi II poolest pärinev puithoone. Lihtsa arhitektuuriga hoonele lisab väärtust tagasiastega peasissepääs esifassaadil. Säilinud on algne mäht ja põhikonstruktsioonid.
269585	Pikk tn 35	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ja kohaidentiteeti kandev (Zeeh tütarlastekool) 18. sajandisse ulatuva ehituslooga mitmes etapis laiendatud suur U-kujuline puithoone. Säilinud on põhifassaadiga piki tänavajoont asetseva hoone algne mäht, välisilme ja põhikonstruktsioonid.

277410	Pikk tn 35a	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav lihtsa arhitektuuriga hoovimaja. 19. sajandi II poolest pärinev hoone on säilinud algse kuju, mahu ja põhikonstruktsioonidega. Säilinud on ka üksikuid algupäraseid avatäiteid.
287040	Pikk tn 36	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav 19. saj II poole ehitustraditsioone järgiv endine äri- ja eluhoone. Säilinud on algne tänaväärne maht, osa aknaid ja esifassaadi välisuks, interjööris trepikoda ja uste-akende dekoratiivsed piirdeliistud.
269596	Pikk tn 37	A	Muinsuskaitseala, selle struktuuri ja arengut iseloomustav väga väärtuslik autentne korterelamu. 19. sajandi lõpul rajatud šveitsi stiili elementidega kahekorruseline puitelamu on ainus omalaadne Rakvere muinsuskaitsealal. Säilinud on elamu algne maht ja välisilme ning interjööris algupäraseid puittrepid ning korterite välisüksed, osaliselt ka algne ruumijaotus.
286126	Pikk tn 38	C	
6621640	Pikk tn 38		
285174	Pikk tn 38	B	Muinsuskaitsealale tüüpiline 19. sajandi ehitustraditsioone järgiv ja kohaidentiteeti kandev paekivisokliga puithoone. Säilinud valdavalt algse mahu ja välisilme ning põhikonstruktsioonidega
6721157	Pikk tn 39	C	
285020	Pikk tn 39/1	B	Rakvere linna arengut iseloomustav silmapaistev tellishoone. Eesti väikelinnade 19. ja 20. saj vahetuse tellisarhitektuuri parimaid näiteid. Autentse välisilme ja põhikonstruktsioonidega, sh torn, korstnad, osad välisüksed ja keldri silindervõlvlaed.
427099	Pikk tn 40	M	5774
541276	Pikk tn 40	C	

6621657	Pikk tn 40	C	
4304263	Pikk tn 40/2	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik hoovimaja. Säilinud on paekivist põhikonstruktsioonid, algne maht ja välisilme.
4301768	Pikk tn 41	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik hoovimaja. Säilinud on hoone paekivist põhikonstruktsioonid, algne maht ja välisilme.
278793	Pikk tn 41	B	Muinsuskaitseala 19. saj II poole ehitustraditsioone järgiv ja kohaidentiteeti kandev (Virumaa esimene fotoateljee) puitelamu koos hilisema, Rakverele omase parapeti ja seinarustikaga paekivist lisamahuga. Säilinud on algne põhimaht ja välisilme.
276064	Pikk tn 42	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ja olulise ruumimõjuga 19. sajandi keskpaiga arhitektuuritraditsioone järgiv puitelamu. Algupärasena on säilinud tänavaäärne hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.
282825	Pikk tn 42	C	
6132404	Pikk tn 42a	C	
6571017	Pikk tn 42a	C	
279519	Pikk tn 43	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik 19. saj II poolest pärinev lihtne puitelamu koos paekivist juurdeehitiseega. Säilinud on puithoone põhikonstruktsioonid, tänavajoonel paikneva esifassaadi välisilme ning kiviosa välisseinad ja iseloomulik parapett.
282004	Pikk tn 43 // 43a	C	
273637	Pikk tn 43 // 43a	C	
279012	Pikk tn 43a	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ja kohaidentiteeti kandev 19. sajandi lõpu abihoonest elamuks ehitatud puidust hoovimaja. Algsetest konstruktsioonidest on säilinud paekivisokkel ja kelder ning palkseinad ja katusekonstruktsioonid.

6621706	Pikk tn 44	C	
4301180	Pikk tn 44	C	
6505211	Pikk tn 44	C	
6127953	Pikk tn 44/1	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ning suure ruumilise mõjuga 19. sajandi teisest poolest pärinev, nõukogude perioodil ümber ehitatud puidust korterelamu.
279516	Pikk tn 44/2	C	
287043	Pikk tn 45	C	
6128604	Pikk tn 45	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav ning kohaidentiteeti kandev (Wiegandi vasksepatöökoda) 19. saj lõpust pärinev paekivist elamu-töökoda. Algupärasena on säilinud paekivimüürid ja võlvkeldrid ning üksikud ajaloolised avatäited.
281008	Pikk tn 46	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik, olulise arhitektuurse ja ruumilise mõjuga, 1890. aastal arhitekt R. M. Engelhardti projekti järgi valminud keraamilistest tellistest elamu. Autentsena on säilinud hoone maht, põhikonstruktsioonid ja fassaadikäsitlus.
6132039	Pikk tn 46	C	
284387	Pikk tn 47	B	Muinsuskaitseala rikastav tagasihoidliku arhitektuurikeelega 20. sajandi keskpaiga algupärane puidust korterelamu. Säilinud hoone algne maht ja kuju, põhikonstruktsioonid, katusekate, suur osa palkseinu katvast laudisest ja osa avatäidetest.
279786	Pikk tn 47/1	C	
7473545	Pikk tn 48	B	Muinsuskaitseala ajaloolist hoonestusstruktuuri markeerivad paekivimüürid.

282277	Pikk tn 48	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik põhifassaadiga piki tänavajoont asetsev 18. sajandist pärinev väärtuslik puitelamu. Hoone kuju, maht, algsed põhikonstruktsioonid ja arhailine fassaadilaudis on suures osas säilinud.
7473549	Pikk tn 48a	C	
276847	Pikk tn 48a	C	
271114	Pikk tn 48a	C	
6721203	Pikk tn 48a	C	
275461	Pikk tn 50	B	Muinsuskaitseala miljösse sobituv 19. sajandist pärineva ajaloolise kõrvalhoone koopia. 1980. aastatel algupärasest mahust lähtudes uuesti üles ehitatud. Hea näide miljööd säilitavast 1980. aastate koopiaarhitektuurist.
278999	Pikk tn 50	B	Muinsuskaitseala miljösse sobituv 18. sajandist pärineva vanabalti stiilis ajaloolise hoone koopia. Säilinud on algse elamu keldrid ja mantelkorsten. Hea näide miljööd säilitavast 1980. aastate koopiaarhitektuurist.
283073	Pikk tn 51	B	Silmapaistva linnaruumilise mõjuga ning kohaidentiteeti kandev (linna pritsikuur ja seltsimaja) kivihoone. Pritsimaja on ümber ehitatud, algne pritsitorn on hävinud, säilinud on 1929. aastal ehitatud tuletõrje seltsimaja.
286021	Pikk tn 53	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik põhifassaadiga piki tänavajoont asetsev 19. sajandist pärinev väärtuslik puitelamu. Säilinud on hoone algne kuju, maht, põhikonstruktsioonid, punastest tellistest mantelkorstna müürid ning paekivist keldrid.
6571021	Pikk tn 53	C	
276722	Pikk tn 53	C	
6571020	Pikk tn 53a	C	
277981	Pikk tn 54	C	

284724	Pikk tn 54	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik 19. sajandi ehitustraditsioone järgiv tüüpiline puitelamu, mis on säilinud algupärase mahu põhikonstruktsioonidega.
7834951	Pikk tn 54	C	
286101	Pikk tn 54a	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik hoovielamu, osa Pikk tn 54 elamu juurde kuulunud hooviansamblist. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.
4305744	Pikk tn 54a	C	
7314756	Pikk tn 55	C	
281900	Pikk tn 55	B	Muinsuskaitseala miljösse sobituv 20. saj II poole korterelamu, osa linnaehituslikust tervikust.
4300397	Pikk tn 55	C	
287196	Pikk tn 56	B	Üks muinsuskaitseala silmapaistvama ja omapärasema arhitektuuriga hooneid 19. saj lõpust (arhitekt F. Modi). Säilinud algne maht, välisilme ja põhikonstruktsioonid, sh avade asetus, hoovikülje aknad, esifassaadi välisused, fassaadidekoor.
281467	Pikk tn 56a/1	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav traditsiooniline ajalooline hoovielamu, paekivimüüridele lisandunud puithoone. Säilinud elamu algne põhimaht ja üldine välisilme.
278628	Pikk tn 56a/2	B	Muinsuskaitseala 19. ja 20. sajandi vahetuse ehitustraditsioone järgiv olulise ruumimõjuga kivihoone. Pika tänava äärse puitelamu juurdeehitis. Säilinud on hoone ajalooline põhimaht, välisilme ning osaliselt algsed avatäited.
284904	Pikk tn 57	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav suure ruumilise mõjuga kivihoone. 19. sajandi keskpaigast pärineva kivihoone müüridele ehitatud nõukogudeaegne korterelamu. Säilinud ka algne pesuköögi maht hooviküljel.

6635670	Pikk tn 58	C	
276552	Pikk tn 58	C	
279690	Pikk tn 58	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik põhifassaadiga piki tänavajoont asetsev 19. sajandi lõpust pärinev puitelamu. Säilinud on hoone algne maht, kuju, põhikonstruktsioonid, punastest tellistest korstnapitsid ning paekivist sokkel.
6635676	Pikk tn 58a	C	
4301767	Pikk tn 58a	B	Muinsuskaitseala rikastav erandlik tellis-historitsistlik väike hoovielamu. Säilinud on puhta vuugiga laotud tellismüürid lihtsate dekoratiivelementidega, mõned algsed aknad, tellistest korstnapits, käsitsi valtsitud plekk-katus sottrennidega.
6635671	Pikk tn 58b	C	
287041	Pikk tn 59	B	Rakvere linna arengut iseloomustav ning 19. sajandi ehitustraditsioone järgiv suure ajaloo- ja arhitektuuriväärtusega klassitsistlik aadlielamu (arhitekt Ernst Kühnert). Säilinud on algne maht, konstruktsioonid ja välisilme.
6131660	Pikk tn 59	C	
4305768	Pikk tn 59	C	
279018	Pikk tn 60	C	
278808	Pikk tn 60	B	Muinsuskaitseala ning Rakvere linna arengut iseloomustav ja kohaidentiteeti kandev (Eesti seltside kooskäimiskoht) erinevate ehitusetappidega ajalooline puithoone. Säilinud on algupärane hoonemaht ja põhikonstruktsioonid.

278427	Pikk tn 61	B	Muinsuskaitseala ning Rakvere linna arengut iseloomustav, kohaidentiteeti kandev (esimene trükikoda Rakveres) ning ehitustraditsiooni järgiv väärtuslik kivihoone. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid, fassaadidetailid.
281989	Pikk tn 61	C	
6505215	Pikk tn 61	C	
6121148	Pikk tn 61a	C	
279520	Pikk tn 62	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav kauplusehoone-elamu. 19. saj lõpul ehitatud paekivist elamu 20. saj keskel juurde ehitatud II korrusega. Esimese korruse ulatuses säilinud autentne fassaad ning Pikal tänaval harva esinev lõigatud nurgalahendus.
277772	Pikk tn 62	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik ja selle kivehitustraditsiooni järgiv 20. saj algusest pärinev autentse välisilmega säilinud kõrvalhoone (ait ja kuurid). Muinsuskaitseala hoovimiljöö kujundaja.
282448	Pikk tn 63	C	
282830	Pikk tn 63	A	Rakvere vanalinnale iseloomulik 20. sajandi alguse ehitustraditsioone järgiv hoone. Silmapaistev historistsistliku tellisarhitektuuri näide (arh. F.Modi). Lisaks välisilemele on säilinud ka mitmeid algupäraseid interjööridetaile, sh aknad, ukсед, trepp, korterites puitpõrandad ja tahveldisega tiibuksed.
286028	Pikk tn 63a	B	Muinsuskaitseala ilmestav ajaloolise hoone eeskujul ehitatud olulise mõjuga koopiaehitis. 1980. aastate restaureerimispraktika näide.

6129643	Pikk tn 64	A	Muinsuskaitseala 19. ja 20. sajandi vahetuse ehitustraditsioone järgiv hästi säilinud eksterjöori ja interjöoriga tellishistoritsismi silmapaistev näide. Muuhulgas on säilinud algne ruumijaotus, tahveluksed, aknalauad, trepid, algne elektrijuhtmestik, tapeedid, pottahjud.
6639072	Pikk tn 64	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik ning 19. ja 20. sajandi vahetuse ehitustraditsioone järgiv autentse välisilme ning tavapäratute aknaavadega säilinud paekivist kõrvalhoone, hoovimiljöö rikastaja.
6639075	Pikk tn 64	C	
278789	Pikk tn 65	C	
274026	Pikk tn 65	B	Muinsuskaitseala ning Rakvere linna arengut iseloomustav, ajalooväärtusega (Eesti esimese elektroonikaprofessori Otto Reinvaldi kodumaja) 19. ja 20. sajandi vahetuse ehitustraditsioone järgiv puidust korterelamu.
6648492	Pikk tn 65	C	
269580	Pikk tn 66	B	Muinsuskaitseala ja selle arengut iseloomustav silmapaistva linnaehitusliku mõjuga paekivist hoone 19. saj. keskpaigast. Säilinud on algupärane maht, põhikonstruktsioonid ja välisilme.
286671	Pikk tn 66a	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik 19. sajandisse ulatuva ajalooa lihtne puithoone.
286194	Pikk tn 68	A	Muinsuskaitseala ja selle arengut iseloomustav 19. sajandil ehitatud väga väärtuslik hoone, milles on lisaks välisilmele säilinud ehitusaegne ja põhimahus algupärane ruumijaotus koos mantelkorstnaga. Interjöoris säilinud lae- ja seinamaalingud, tapeedikihid ja siseuksed ning aknad.
284571	Pikk tn 68	C	

286018	Pikk tn 70	C	
278652	Pikk tn 70/1	B	Muinsuskaitsealale tüüpiline 19. sajandi lõpul ehitatud tänaväärne lihtne puitelamu. Säilinud algse mahu, põhikonstruktsioonide ja osaliselt algupärase välisilmega.
277968	Pikk tn 70/2	C	
275985	Pikk tn 70/3	B	Muinsuskaitseala miljösse sobituv ajalooline hoovimaja. Säilinud algne maht ja asukoht. Moodustab tervikliku hooviansambli samal kinnistul asuvate hoonetega.
283062	Pikk tn 72	B	Muinsuskaitsealale tüüpiline 19.-20. sajandi vahetuse lihtne puitelamu. Säilinud algses mahus, puitosad on uuendatud.
4304273	Pikk tn 74	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik otsafassaadiga tänavajoonel asetsev 19. sajandist pärinev väärtuslik puitelamu. Hoone kuju, maht, algsed põhikonstruktsioonid ja fassaadielemendid on suures osas säilinud.
6571026	Pikk tn 74	C	
280811	Pikk tn 76	B	Muinsuskaitseala ja selle arengut iseloomustav vanabalti stiilis puitelamu 19. sajandist. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid, osaliselt lai laudis, sees viimistluskihte (tapeedifragmendid) ja tahveldatud siseuksed.
282441	Pikk tn 78	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik ja selle 19. sajandi ehitustraditsioone järgiv puitelamu. Säilinud algse mahu, põhikonstruktsioonide ja üldise arhitektuurse välisilmega.
6648489	Pikk tn 80	C	
7315296	Pikk tn 80	C	

279764	Pikk tn 80	B	Muinsuskaitseala iseloomustav silmapaistavalt autentne abihoone (kuur). Säilinud on hoone algne maht, põhikonstruktsioonid ja välisilme. Moodustab tervikliku ansambli koos Pikk tn 80 elamuga.
279491	Pikk tn 80	B	Muinsuskaitseala ja selle arengut iseloomustav ning 19. ja 20. sajandi ehitustraditsioone järgiv puitelamu. Säilinud on algsed põhikonstruktsioonid ning üksikud interjööridetailid (mantelkorsten, siseuks ja puit-trepp).
283061	Posti tn 3a	B	Muinsuskaitseala rikastav kahekorruseline ridaelamu tüüpi kivihoone. Iseseisva arhitektuuriväärtusega hoone on näide Rakvere 1990. aastate postmodernismist.
285186	Posti tn 3b	B	Postmodernistliku elamu (Posti 3a) juurde sobituv kõrvalhoone, mis on säilinud valdavalt ehitusaegse välisilmega.
285405	Posti tn 4	A	Muinsuskaitseala, selle struktuuri ja arengut iseloomustav 1930. aastate ehitustraditsioone järgiv algupärase välisfassaadiga puitelamu. Rakvere muinsuskaitsealal erandlik funktsionalistlik elamu. Säilinud on algne maht, põhikonstruktsioonid ning välisilme. Hoones on säilinud mitmed interjööridetailid (trepp, ahjud, tahveluksed).
4299682	Posti tn 4	C	
287540	Posti tn 4a	C	
285176	Posti tn 4a	B	Muinsuskaitseala linnaruumilist arengut iseloomustav Rakvere muinsuskaitsealal erandlik funktsionalistlik elamu, üle Eesti levinud 1930. aastate arhitektuuristiili näide. Säilinud on algne maht, põhikonstruktsioonid ning välisuks.

6620512	Rakvere linnusevaremed	M	15740
6620493	Rakvere linnusevaremed	M	15740
285040	Rakvere linnusevaremed	M	15740
6620494	Rakvere linnusevaremed	M	15740
4305848	Rakvere linnusevaremed	M	15740
4305748	Rakvere linnusevaremed	M	15740
6620496	Rakvere linnusevaremed	M	15740
4305018	Rakvere linnusevaremed	M	15740
276443	Rohuaia tn 3	C	
284889	Sauna tn 4	B	Muinsuskaitseala ilmestav ajaloolise hoone eeskujul ehitatud olulise mõjuga koopiaehitis. 1980. aastate restaureerimispraktika näide.
285600	Sauna tn 4/1	C	
282868	Silla tn 3	B	Muinsuskaitseala rikastav funktsionalistlike sugemetega 1950. aastate lõpust pärinev elamu. Tänapäevaste võtetega renoveeritud hoonel on säilinud algne kuju, maht ja arhitektuurne lahendus.
6635610	Silla tn 3	C	
4304303	Silla tn 4	B	Muinsuskaitseala ilmestav ja kohaidentiteeti kandev 19. sajandi paearhitetkuuri esindav massiivne kõrvalhoone. Säilinud on osa autentsest pae- ja maakivimüüritisest ja silindervõlvlaest ning endise vaateplatvormi detailid katusel.
275817	Silla tn 4	C	

287267	Silla tn 4	B	Muinsuskaitseala ja selle arengut iseloomustav ning 19. sajandi ehitustraditsioone järgiv mitmes ehitusjärgus valminud kivist elamu. Algupärasena on säilinud osa hoone paekivi- ja puitkonstruktsioone ning avatäiteid.
286197	Spordi tn 14	B	Muinsuskaitseala ilmestav 20. saj algusest pärinev koolihoone juurdeehitis. Säilinud algne maht, paekivist ja puidust kandekonstruktsioonid, osad avatäited, sh kahe poolega tahvel-siseksed. Interjööris osaliselt säilinud lihtne seinalambrii.
281040	Tallinna tn 1	B	Muinsuskaitsealale iseloomuliku mahu ja arhitektuurse välisilmega 1890. aastast pärinev paekivihooned. Hoone põhjapoolne uus tiib järgib Tallinna tänava äärse hooneosa mahtu ja kuju.
269583	Tallinna tn 3	M	15735
274025	Tallinna tn 3/1	B	21. sajandi alguses ümber ehitatud, kuid olulise ruumilise mõjuga 1910. aastast pärinev paekivimüüridega hoone ajaloolise kohtumaja hoovis.
275458	Tallinna tn 3a	C	
278835	Tallinna tn 5	B	Muinsuskaitseala rikastav endise tuletõrjedepoo hoonetekompleksi kuulunud ajalooline paekivist hoovihoone. Säilinud on hoone algne põhimahut ja paekiviseinad.
286475	Tallinna tn 5	M	15736
279806	Tallinna tn 5a	C	
287221	Tallinna tn 5a	C	
277064	Tallinna tn 6	C	

279490	Tallinna tn 6	B	Muinsuskaitseala ja selle arengut iseloomustav 18. sajandisse ulatuva ajalooga vanabalti stiilis puitelamu. Säilinud on algupärane hoonemaht, põhikonstruktsioonid ja välisilme sh kaks tahvelust. Hoones on säilinud mantelkorsten ja võlvitud kelder.
6705402	Tallinna tn 6/1	C	
283244	Tallinna tn 7	C	
276667	Tallinna tn 8	B	Suurt ruumilist mõju ja kohaidentiteeti omav 19. ja 20. sajandi vahetuse ehitustraditsioone ning materjalikasutust iseloomustav kolmest hooneosast koosnev paekivi- ja tellishoone koos puidust juurdeehitustega. Endine avalik saun.
277946	Tammetõru tn 7a	C	
273640	Tammetõru tn 7a	C	
276662	Tammiku tn 1	B	Muinsuskaitseala arengut iseloomustav olulise ruumimõjuga 19. sajandi II poolest pärinev lihtne ühekorruseline puitelamu, millel on säilinud algne maht ja välisilme.
279232	Tammiku tn 1	B	Muinsuskaitseala rikastav ajalooline tänavajoonel paiknev väikesemahuline puidust abihoone. Säilinud algse mahu ja kujuga, sh iseloomulik ristviiluga katusekuju.
273713	Tammiku tn 1	C	
285434	Tammiku tn 2	B	Muinsuskaitseala rikastav autentse mahu ja välisilmega säilinud erandlik 1964. aastal ehitatud funktsionalistlik elamu.
279787	Tammiku tn 2a	C	
269594	Tammiku tn 2a	B	Muinsuskaitseala väärtusi kandev 19. sajandi ehitustraditsioone järgiv puitelamu. Hoone kuju ja maht annavad tänavavaates edasi algset ilmet. Säilitatud on katuse harjakaunistused.

4304304	Tammiku tn 3	B	Muinsuskaitseala väärtusi kandev 20. saj algusest pärinev suure ruumilise mõjuga lihtne viilkatusega puitelamu, mis on säilitanud algse mahu ja välisilme.
277956	Tammiku tn 4	C	
287500	Tammiku tn 4	B	Muinsuskaitsealale tüüpiline 20. sajandi alguse ehitustraditsioone järgiv lihtne puitelamu, mis paikneb traditsiooniliselt piki tänavajoont. Säilinud on algne maht ja arhitektuurne välisilme.
4304295	Tammiku tn 5	B	Muinsuskaitseala väärtusi kandev ja suure ruumilise mõjuga 20. sajandi algusest pärinev puitelamu. Säilinud on algne põhimaht, konstruktsioonid, välisilme ja avatäited.
273585	Tiigi tn 12	B	Muinsuskaitseala oluliselt rikastav historitsistlik 19. sajandist pärit Rakvere mõisa kaalukoda. Hoone kuju, maht ja välisilme ning kivikonstruktsioonid on säilinud algsena, sh tornikesed, dekoratiivne telliseladu ja mulgi vuugiga maakivimüürid.
287233	Tiigi tn 5	B	Muinsuskaitseala väärtusi ja kohaidentiteeti kandev Rakvere piiritusevabriku hoonekompleksi kuulunud 19. sajandist pärit erandlikult silinderja kujuga paekivihoone. Säilinud on algsed põhikonstruktsioonid ja valtsplekist tornkatus.
276264	Tiigi tn 5	B	Muinsuskaitseala rikastav lihtne kivihoone, piiritusevabriku hoonekompleksi osa. Algsena on säilinud 20. sajandi algusest pärit tsementkiviseinad.
281283	Tiigi tn 5	B	Muinsuskaitseala rikastav piiritusevabriku hoonekompleksi kuuluv lihtne paekivihoone. Säilinud on osa algsest paemüürist, maht ja kuju.
4305040	Tõusu tn 1	C	

283633	Tõusu tn 2	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik ajalooline abihoone-hoovimaja, säilinud algse mahu ja kujuga.
278751	Tõusu tn 2	C	
287038	Tõusu tn 2	B	Suure kultuuriloolise tähtsusega 20. saj alguses valminud esinduslik puidust korterelamu, millel on säilinud algupärane maht, põhikonstruktsioonid ning idakülje veranda ja esifassaadi välisused.
436190	Tõusu tn 2a	B	Muinsuskaitseala rikastav 20. saj alguse ehitustraditsioone järgiv hoovielamu. Säilinud on algupärane maht, põhikonstruktsioonid ja välisilme, samuti mitmeid arhitekturseid detaile.
6635689	Tõusu tn 2a	B	Muinsuskaitseala ilmestav mitmest mahust koosnev ajalooline abihoone.
280322	Tõusu tn 3	C	
283063	Tõusu tn 3	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik 19. saj lõpu ehitustraditsioone järgiv mahukas mitme korteriga elamu, kus on säilinud algne maht ja välisilme ning põhikonstruktsioonid.
277221	Tõusu tn 5	B	Olulise ruumilise mõjuga 19. saj lõpu ehitustraditsioone järgiv mitme korteriga puitelamu, kus on säilinud algne põhimaht, tänavaäärne välisilme ja üksikuid fassaadidekoori elemente.
284463	Tõusu tn 5a	C	
279773	Tõusu tn 5a	B	Muinsuskaitsealale tüüpiline 19.-20. saj vahetuse ehitustraditsioone järgiv hästi restaureeritud hoovielamu. Põhimahus säilitanud algupärase mahu ja välisilme.
285370	Tõusu tn 8	C	
273721	Tõusu tn 8	C	
6117817	Tõusu tn 10	C	
427096	Tõusu tn 10	C	
469782	Tõusu tn 10	C	

277266	Tõusu tn 12	B	Muinsuskaitsealale iseloomulikke 19. sajandi lõpu ehitustraditsioone järgiv ühekorruseline puitelamu, üks esimesi hooneid Tõusu tänaval. Säilinud on algupärane maht ja põhikonstruktsioonid.
285374	Tõusu tn 12	C	
276714	Tõusu tn 14	C	
279775	Tõusu tn 14	B	Muinsuskaitsealale iseloomulikke 20. sajandi alguse ehitustraditsioone järgiv puithoone, Tõusu tänava ajaloolise puithoonestuse näide. Säilinud on algne põhimaht ja välisilme koos mõningate interjööri elementidega (siseuksed, käepidemed, trepid jm).
282599	Tõusu tn 16	B	Muinsuskaitsealale iseloomulikke 19.-20. sajandi vahetuse ehitustraditsioone järgiv ühekorruseline puitelamu, üks autentsemaid Tõusu tänava ajaloolise puithoonestuse näiteid, millel on säilinud algne maht, põhikonstruktsioonid ja fassaadidekoor.
273812	Tõusu tn 16	C	
287245	Tõusu tn 18	C	
287061	Tõusu tn 18	B	Muinsuskaitsealale iseloomulikke 20. sajandi alguse ehitustraditsioone järgiv puithoone, Tõusu tänava ajaloolise puithoonestuse näide. Säilinud on algne põhimaht ja välisilme.
286093	Tõusu tn 20	B	Muinsuskaitseala iseloomustav ja selle ehitustraditsiooni järgiv puithoone. Elamu on näide Tõusu tänava ajaloolisest puithoonestusest, säilinud on algne põhimaht ja välisilme.
277262	Tõusu tn 20	B	19.-20. sajandi vahetusest pärinev elamu, Tõusu tänava ajaloolise puithoonestuse näide. Säilinud on algne põhimaht ja välisilme.
4299683	Tõusu tn 20	C	

279689	Vabriku tn 2	B	Rakvere vanalinna vanimasse säilinud elamute kihistusse kuuluv väga suure vanuse- ja arhitektuuriväärtusega 18. sajandi ehitustraditsioone järgiv vanabalti stiilis elamu.
277038	Vabriku tn 3	C	
277463	Vabriku tn 4	C	
4301124	Vabriku tn 4	C	
284008	Vabriku tn 6	B	19. sajandisse ulatuva ajalooga, kunagise mõisa tootmishoonest ja seejärel piiritusevabriku abihoonest ümberehitatud korterelamu koos vabriku paekivist korstnaga. Säilinud on ka osa algseid paekiviseinu ja idafassaadi avatäidete tellisraamistused.
6620911	Vabriku tn 8	B	Olulise ruumilise mõjuga endise tööstuskompleksi 19. saj ehitustraditsioone järgiva abihoone varemed.
6638899	Vallimäe tee 2	M	15741
271112	Vee tn 2	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik traditsiooniline 19. saj lõpul ehitatud puitelamu. Säilinud on algne maht, põhikonstruktsioonid ja välisilme, sh profileeritud sarikaotsad, ripp-wardaga ehispennid, osaliselt avatäited ja voodrilaudis.
282864	Vee tn 2	C	
6638142	Vee tn 2	B	Muinsuskaitsealale iseloomulik hooviansambliisse sobituv uus abihoone.
6505252	Õllepruuli tn 4	B	Ajaloolise kohtumaja hoonetekompleksi kuuluv 19. saj lõpul ehitatud hoovihoone.
4304296	Õllepruuli tn 6	C	